



Tjänsteskrivelse

2025-10-29

Diarienummer: 25SON171

Handläggare:

Lars Lodin
026-17 29 90
lars.lodin@gavle.se

Nämnd:

Socialnämnden

Undantag för dokumentationskrav för insats utan behovsprövning

Förslag till beslut:

Att undantag för dokumentation av personliga förhållanden som kan röja enskildas identitet görs enligt denna tjänsteskrivelse i insatserna Skolsociala team och föräldragrupsverksamheten Lilla Grinden.

Att beslutet gäller omedelbart.

Bakgrund

Socialnämnden får besluta att uppgifter om enskildas personliga förhållanden inte ska dokumenteras vid genomförande av en insats utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 §, om det finns särskilda skäl.

För att insatser utan behovsprövning ska få ske utan dokumentation behöver nämnden också göra en bedömning och fatta beslut om att det finns särskilda skäl att göra undantag från dokumentationsplikten. Annars måste verksamheten föra dokumentation för de insatserna.

Skäl att inte dokumentera kan till exempel handla om att brukarna/klienterna behöver få vara anonyma, eller att det inte finns skäl eller behov att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer.

Sammanfattning av ärendet

Exempel på vad som menas med uppgifter om enskildas personliga förhållanden är namn, personnummer, adress, uppgifter om försörjningsförmåga, psykiskt mående, skadligt bruk och beroende. De skäl till undantag som kan hänvisas till handlar om insatser i form av rådgivning, att det finns behov av anonymitet för att kunna nå individer samt insatser i form av öppna verksamheter där dokumentation på personlig nivå anses obehövlig.

Vid insatser i form av träffpunkter och mötesplatser kan det bedömas varken lämpligt eller behövt att dokumentera uppgifter som kan kopplas till enskilda individer.

I maj 2025 fattade Socialnämnden beslut om förutsättningarna för dokumentation i insatser som genomförs utan föregående utredning och behovsprövning. De verksamheter som idag genomför dessa insatser har under åren arbetat fram en ändamålsenlig statistik som uppfyller de krav som den nya lagen ställer avseende kravet på dokumentation av allmän karaktär, avidentifierade uppgifter.

En tydlig erfarenhet som framförts av de medarbetare som genomför insatserna är att tillgängligheten och anonymiteten är bidragande orsaker till att sektorn lyckats nå så många individer och familjer. Det har uttryckts en oro att dokumentation och registrering i verksamhetssystemet kan medföra betydande svårigheter att nå så många som idag. Samtidigt är det viktigt att poängtera att den nya lagstiftningen ger verksamheten större möjligheter att ge fler insatser utan behovsprövning och av en mer omfattande karaktär. Socialtjänsten ska också utveckla en kunskapsbaserad verksamhet där insatsers effekter ska följas upp och lokal evidens skapas.

En bedömning som gjorts är att vissa individer ska registreras i verksamhetssystemet och dokumentation föras på individuell nivå när insatserna innefattar omfattande kontakter och tidsmässigt långa perioder.

Utredning / yttrande

Dokumentation för Skolsociala team:

Avseende hur dokumentationskravens ska utformas vid insatsen skolsociala team föreslås att den verksamheten i mångt och mycket likställs med de krav som råder för Familjestödet och familjecentralernas socionomer. Dessa verksamheter har den likheten att de dels har en uppsökande och tillgänglig karaktär där individer och familjer ska kunna söka upp verksamheten enkelt och uppleva att de inte omedelbart behöver registreras i verksamhetssystemen. Lagstiftaren har i sina förarbeten gett socialtjänsten möjlighet att erbjuda rådgivning utan att påbörja dokumentation om personliga förhållanden. Erfarenheter från de medarbetare som arbetar i dessa verksamheter påtalar också att den möjligheten är av godo i de inledande kontakterna med individer och familjer. I samband med att insatserna omfattar längre tidsperioder och av en omfattande karaktär finns dock tydliga fördelar med att dokumentationen övergår till att även omfatta dokumentation på individ- och familjenivå samt registrering i verksamhetssystemen.

Med anledning av ovanstående och mot bakgrund av tidigare fattade beslut av nämnden föreslås att 5 samtal kan hållas för insatser på individ- och familjenivå utan dokumentation av personliga förhållanden.

Dokumentation vid föräldragrupsverksamheten Lilla Grinden:

Verksamheten är en gruppverksamhet och kan liknas vid de sk träffpunkts- och mötesplatsverksamheterna. Verksamheten bedrivs med gruppen som bärande verktyg. I tidigare ställningstagande har gruppverksamheter och träffpunkter helt undantagits krav på dokumentation av personliga förhållande och lagstiftaren har i sina förarbeten påtalat att dokumentation som kan kopplas till enskilda individer i den typen av verksamheter varken är lämpligt eller behövligt. Med anledning av detta föreslås därför att "Lilla Grinden" helt undantas dokumentation av personliga förhållanden.

Magnus Höjjer

Sektorchef

Sektor Valfärd
